Р Е Ш Е Н И Е
№ 42179

гр. София, 29.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 3 състав,** в публично заседание на 02.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **3268** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по жалба на И. Г. П., [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора – С. срещу Заповед №65/24.02.2026 г. на началника на Затвора С., с която е отменил своя Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня. Твърди се материална и процесуална незаконосъобразност на заповедта, поради което се иска отмяната ѝ.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуален представител поддържа жалбата на наведените в нея основания и желае постановяване на съдебен акт в този смисъл.

Ответникът – Началникът на Затвора С., редовно уведомен, се представлява от юрк. К., която застъпва становище за неоснователност на жалбата. Моли съда да потвърди заповедта като законосъобразна, издадена в рамките на неговата компетентност и в съответствие с материалния и процесуален закон.

От фактическа страна.

Жалбоподателят И. Г. П. изтърпява наказание „лишаване от свобода“ в Затвора [населено място].

На 07.02.2022г. Началника на Затвора С. е издал Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня.

С докладна записка от инсп. Х. – ИСДВР на 9-та група ръководителя на звено, адресирана до началника на затвора С. рег.№111-30-2624-1 от 16.02.2026г е направил предложение за отмяна на Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня. Причината е, че на 10.02.26г. е бил във „видимо неадекватно състояние“.

Със Заповед №65/24.02.2026 г. Началника на Затвора С. е отменил своя Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня.
Недоволен от тази заповед И. П. е упражнил правото си на съдебно оспорване пред АССГ.
Горната фактическа обстановка се установява от приетата по делото административната преписка.

От правна страна.

Жалбата е подадена в законоустановения срок (предвид липса на посочване в акта в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва) от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС (Нов –ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. В случая не е предвидено обжалване на процесната заповед нито по административен, нито по съдебен ред. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република Б., според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. В този смисъл е и съдебната практика - Определение № 9820/26.06.2019 г. на ВАС, III-то отделение, по адм. дело № 6304/2019 г., поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.
Разгледана по същество жалбата е основателна, макар и на различни от инвокираните в нея основания.
Оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен.
Съгласно чл. 41, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК), изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен обществено-полезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация, а с чл. 41, ал. 3 от НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване от свобода.
Според чл. 172, ал. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата, която изпълняват се определя от администрацията, съгласно изрично посочените критерии по чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение. Т. като правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишените от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси (аргумент от чл. 173, ал. 2 от ЗИНЗС, чл. 79, ал. 1 от ЗИНЗС и чл. 127 от ЗИНЗС; чл. 168, чл. 169, ал. 1 и чл. 172 от ППЗИНЗС). Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.
Предвид нормите на чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС, както назначаването, така и прекратяването на трудовата дейност на лишения от свобода е правомощие на началника на

затвора, който действа в условията на оперативна самостоятелност по целесъобразност. Оспорената заповед е издадена от компетентен орган -старши комисар Р. Д., заемащ длъжност началник на Затвора – С..
В случая няма спор, че на жалбоподателя е възложено да работи като работник кухня, като с оспорваната заповед актът, с който е извършено това е отменен. Процесната заповед е мотивирана, като съгл. ТР № 16 от 31.03.1975 г. на ВС няма пречка мотивите да се намират и в други документи от преписката – в случая това е описаната по- горе докладна записка от инсп. Х. за видимо неадекватно състояние на жалбоподателя, което е наложило и вземане на подходящи мерки от страна на администрацията на Затвора С.. Заповедта е издадена на основание чл.170, ал.2 и чл.169а, т.1 от ППЗИНЗС. Следователно административният акт е в изискуемата писмена форма – арг. чл.59, ал.2 от АПК и съдържа фактически и правни основания за издаване на акта.
При издаване на оспорената заповед, обаче е налице извършено нарушение на административнопроизводствените правила.
Видно от представената и приета по делото административна преписка срещу жалбоподателя, наред с оспорената в настоящото производство Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня. е издадена и заповед за налагане на дисциплинарно наказание № 125/27.02.2026г., което обосновава заключение за незаконосъобразност на оспорената заповед за освобождаване. Това е така, тъй като едни и същи факти, описани в Докладната записка на л.10 от делото, са послужили за издаването на два различни административни акта - заповед за налагане на дисциплинарно наказание и заповед за прекратяване на работа. Независимо, че от разпоредбата на чл.101 от ЗИНЗС следва, че освобождаването от работа не е предвидено като дисциплинарно наказание, поради което и същото не може да бъде със санкционен характер, спирането от работа не може да касае нарушения, за които има наложено съответно наказание и да се явява допълнително наказание спрямо лишения от свобода.
Предвид изложеното, настоящия състав намира, че оспорената заповед е незаконосъобразна, поради което жалбата на л. св. П. следва да бъде уважена.
Предвид изхода на спора на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 20,45 евро за държавна такса. На основание чл.38, ал.2, вр. с ал.1, т.2 от ЗАдв, следва да се присъди възнаграждение в размер на 120 евро на адв. Д. М. САК за осъщественото от нея процесуално представителство.

На основание § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС, настоящото решение не подлежи на обжалване.

С тези мотиви, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на И. Г. П., [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора – С. - Заповед №65/24.02.2026 г. на началника на Затвора С., с която са отменени Заповед № 67 и 68/07.02.2022 г., с които на жалбоподателя е възложена работа, като работник кухня.
ОСЪЖДА ГД "Изпълнение на наказанията" – Затвора [населено място] да заплати на И. Г. П., [ЕГН], изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора – С. сумата от 20,45 евро, представляваща разноски по делото.
ОСЪЖДА ГД "Изпълнение на наказанията" – Затвора [населено място] да заплати на адв. Д. М.

САК С. сумата от 120 евро, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение на основание чл.38, ал.2, вр. с ал.1, т.2 от ЗАдв.

Решението е окончателно.